

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΛΥΚΟΥ

ΧΑΡΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟΝ ΑΓΑΠΗΤΟ ΜΟΥ ΠΕΤΡΟ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ
ΜΕ ΠΟΛΛΗΝ ΑΓΑΠΗΝ, ΕΚΤΙΜΗΣΗΝ Κ' ΕΛΠΙΔΑ

Ὁ Ζώδιος καὶ ὁ Ἀλύπιος ἐμελέτησαν νὰ χαλάσουν τὸν Τρισκέψιο. Ἡ ἔχθρα, ποὺ φυτρώνει σὰν τσουνκίδα στὴς ταπεινὲς ψυχὲς ἐναντίον κάθε μεγάλου καὶ δυνατοῦ, ἐθέριεψε μέσ' στὴ ψυχὴ τοὺς ἑξ αἰτίας τῆς νίκης τοῦ Τρισκεψίου εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν μάγων. Καὶ μολονότι ἡ νίκη του, καθὼ νίκη σοφίας, δὲν τοῦ ἔδωσε καμμιὰν ὠφέλεια, οὐδὲ εἶχε κανένα φανερὸ ἀποτέλεσμα, γιατί τὰ παιγνίδια τῶν γελοτοποιῶν ἐτράβηξαν τὴν προσοχὴ τοῦ λαοῦ, ὅμως οἱ δυὸ μάγοι δὲν ἐλησμονοῦσαν τὸ πάθημά τους.

Κι ἀφοῦ πολλὰ ἐσυζήτησαν, ἐσυμφώνησαν τέλος νὰ μεταχειρισθοῦν κάποια γυναῖκα, ποὺ νὰ σαγηνέψῃ τὸν Τρισκέψιο καὶ νὰ τὸν παρασύρῃ πρὸς ἓνα φρονικὸ δεῖπνο. Γιατί ἄλλην ἀδυναμία παρὰ τὸ πάθος στὴ γυναῖκειαν ὁμορφίᾳ δὲν ἐφαίνετο νάχῃ ὁ σοφὸς ἐκεῖνος. Καὶ ναὶ μὲν ἐπροσπαθοῦσε νὰ τὸ δικαιολογῇ κ' ἐγνώριζε καλὰ νὰ τὸ εἰρωνεύεται, ποτέ του ὅμως δὲ μπροῦσεν ἔγκαιρα νὰ τὸ ξεφύγῃ. Καὶ τὸ πάθος αὐτὸ συχνὰ τοῦ ἐτάραζε τὴ ζωὴ ἕως εἰς τὰ γηρατεία του.

Υπῆρχε λοιπὸν τότε στὴν πολιτεία τῶν μάγων ἡ Κομαιθῶ, ποὺ λεγόταν καὶ *χρεωκόπα τῆς ἀγάπης*, νέα γυναῖκα, γνωστὴ ὄχι τόσο γιὰ τὴν ὁμορφίᾳ, ὅσο γιὰ τὴν ἀνότητ' ἢ πονηρίᾳ της. Οὗτ' ἢ ὄψη της, οὔτε τὸ κορμί της εἶχαν καμμιὰ ἑξέωση γοητείας, ἤξερεν ὅμως νὰ μεταχειρίζεται καλὰ καὶ μὲ πολλὴ φιλαρέσκεια τὰ κοινὰ στὴς νέες γυναῖκες χαρίσματα γιὰ νὰ παρασύρῃ τοὺς ἄνδρες. Καὶ τὸ κατ' ὄρθον, γιατί ὅπως ξέρουμε, οἱ νεῖες γυναῖκες ἔχουν πάντα μιὰν ἐμπορεύσιμην ἀξία, ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς εὐκολύνῃ τὴ ζωὴ, κ' οἱ ἄνδρες τῆς κυτοῦν ὄχι κατὰ τὴν ὁμορφίᾳ καὶ τῆς ἀξίης ποὺ ἔχουν, ἀλλὰ κατὰ τῆς πονηράδας καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ἡδονῆς. Ἔτσι καὶ συνέβη στὸν κόσμον νὰ λάβουν κάποια σημασία ὄχι ἐξαιρετικὰ ὁμορφες κ' αἰσθαντικὲς γυναῖκες, ἀλλὰ φιλάρεσκες, ἐπίβουλες καὶ δολερές.

Τέτοια κ' ἡ Κομαιθῶ, ποῦχε μιὰ γελοίαν ὑπόληψιν στὸ μικρὸ της μυαλὸ καὶ στὴν ἀσήμαντ' ὁμορφίᾳ της, ἤξερε νὰ τραβᾷ τοὺς ἄνδρες, δείχνοντας κάποια σεμνὴ ἐνδοτικότητα σὰν ἀπὸ θανμασμὸ στὰ αἰσθητά, στὴ σκέψιν καὶ τὰ ἰδανικὰ ἐκείνου, ποὺ ἠθελε νὰ σαγηνέψῃ, ὥς ὅτου νὰ τὴν ἐπιθυμήσῃ αὐτὸς πρῶτα σὰν εὐκόλο ἀπόκτημα κ' ὕστερα νὰ τὴν πονέσῃ ἢ καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσῃ. Καὶ πάντα ἡ Κομαιθῶ ἀγωνιζόταν νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ἀνδρικήν

τούτη αδυναμία, ὅμως ὀλίγα ὠφελιότουν, γιατί δὲν εἶχε καμμιὰ δική της ἀξία οὔτε κι ἄλλη πρακτικὴ ἐπιτηδειότητα. Κ' ἐπειδὴ, στερημένη ἀπὸ τὴ λατρευτὴ ἐκείνη γυναικεῖαν ἡδονοπάθεια, ἀφηνότουν σὲ καθ' ἑξευτελισμὸ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ κορμιοῦ της ἐξὸν στὴ φυσικὴ ἐγκατάλειψη, λογιάζοντας—καθὼς πολλὰς λαϊκὰς γυναῖκες— πὼς ἔτσι κρατοῦσε τὴν ἀξιοπρέπεια της καὶ τὴν ἠθική, ποιοὺς ἀργὰ καὶ ποιοὺς γλήγορα τὴν ἀηδιάζαν οἱ ἄνδρες· καὶ κάποιοι, ἀπ' ὅσους εἶχαν ξεγελασθεῖ καὶ τἀνανοίωσαν, τὴν εἶχαν ἐμπαικτικὰ ὀνομάσει χρεωκόπα τῆς ἀγάπης. Ὅμως αὐτὰ δὲν ἐμπόδιζαν ἄλλους νὰ παρασύρονται.

Αὐτὴ λοιπὸν τὴ γυναῖκα, πὺ τὴν καλογνώριζε ὁ Ζώδιος, ἐστοχάσθησαν νὰ μεταχειρισθοῦν ἐναντίον τοῦ Τρισκεψίου μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο—

Ἐπαρὰ φύλαξαν νὰ τὴ συντίχουν καὶ πλησιάζοντας τὴν ἐσυντρόφεψαν. Ἔτσι στὸ δρόμο, λέγοντας γιὰ τῆς τέχνης καὶ τῆς σοφίης, ἦρθαν ἐπίτηδες σι' ὄνομα τοῦ Τρισκεψίου, πὺ τὸν εἶχε κι αὐτὴ ἀκουσμένα καὶ τῆς παίνεψαν μὲ ζήλο τὴ σοφία, τὸ χαρακτῆρα, τὴ δύναμη καὶ τὴν ὑπόληψή του.

Τότε ἡ Κομαιθὼ, ὅπως κ' ἐκεῖνοι τ' ἀπάντεχαν, φανέρωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν γνωρίσῃ.

— Λίγους ἄνδρες, εἶπε, βρίσκει εὐγενικοὺς κ' εὐχάριστους μιὰ γυναῖκα ἐξαιρετική. Θὰ σὰς χρωστοῦσα μεγάλη χάρη νὰ μοῦ γνωρίσετε τὸν Ἀβύθη.

— Ἀβύθη δέ, ὡς γνωστό, συνείθιζε ὁ λαὸς νὰ ὀνομάζῃ τὸν Τρισκέψιο.—

— Πρόθυμα θὰ σὲ δουλεύαμε, ἀποκρίθηκεν ὁ Ἀλύπιος ἂν εἴμεθα φίλοι τοῦ Τρισκεψίου. Μὰ κατόπι τοῦ ἀγῶνα τῶν μάγων, πὺ ὅλοι μας ἐπαλαίψαμε ἐναντίον του, ἐκόπηκεν ἡ φιλία μας. Ὅμως εἵκοιο σοῦ εἶναι νὰ τὸν γνωρίσης, ὅταν τοῦ γράψῃς πὼς ἀκούοντας τὴ σοφία του ποθεῖς νὰ τὸν ἰδῇς καὶ νὰ τοῦ μιλήσης.

— Θὰ δείλιαζα νὰ τοῦ γράψω, εἶπ' ἡ γυναῖκα. Γιατὶ δὲν ξέρω ἂν θ' ἀκούσῃ τὴ πρόσκλησή μου κ' ἔχω φόβο τῆς προσβολῆς.

— Ἀδύνατο νὰ μὴν ἔρθῃ ἀμέσως, ἀπολογήθηκε ὁ Ζώδιος. Ὅλοι ἀναγνωρίζουν, κι αὐτὸς πιότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, τὴ γνώση καὶ τὴν ὁμορφιά σου.

Ἡ Κομαιθὼ ἐκαμάρωσε στὴν κολακείαν, καὶ δεχόμενη τὴ γνώμη, ἐπαρακάλεσε τὸν Ζώδιο νὰ τῆς γράψῃ τὸ γράμμα. Κ' ἐξήτισε μάλιστα νὰ τοὺς βεβαιώσῃ πὼς θάκανε γλήγορα τὸν Τρισκέψιο νὰ φιλιώσουν.

Οἱ μάγοι ὅμως τῆς ἀντέσκοψαν: «Ὁχι, μὴ φροντίσης διόλου γι' αὐτό· μὴ τοῦ μιλήσης γιὰ μᾶς, γιατί θὰ χάσης τὴ φιλίαν καὶ τὴν ἀγάπην του. Πιὸ ἀργὰ στῆς σοφίας τὸ δρόμο θὰ συντίχουμε καὶ θὰ φιλιώσουμε.»

— Μόνο γνώριζε, τῆς ἐπρόσθεσε ὁ Ζώδιος, πὼς ἀγαπᾷ ὁ Ἀβύθης τὰ συμπόσια σὲ περιβόλια καὶ δάση παράμερα μὲ μικρὴ συντροφιά. Μὴν ὀκνήσης νὰ τὸν καλέσης σὲ τέτοια, κι ἂν ἀρνηθῇ, ἐσὺ νὰ ἐπιμένῃς. Μὲ τέτοιους τρόπους θὰ τὸν σκλαβώσης κ' ἡ μαγείαν

του εἶναι τόσον ἀκτινόβολη καὶ δυνατὴ πὺν ἀμέτρητα καὶ πολλαπλᾷ θὰ σὲ ὠφελήσῃ.

Ἔτσι, ἀποσπερὶς ἡ Κομαιθὼ ἔστειλε τὸ γράμμα καὶ τὴν ἄλλῃ μέρα, γοητευμένος ἀπὸ τὴ καλογραμμένη πρόσκληση καὶ εὐκολόπαθος στὰ ἐρωτικά, ὁ Τρισκέψιος ἐπῆγε νὰ γνωρίσῃ τὴ χρεωκόπα τῆς ἀγάπης, πὺν ἡ φήμη τοῦχε φέρει γι' αὐτὴν πολλὰς καὶ ἀντίθετες γνώμες, τῆς περσότερες χλευαστικές. Καὶ τοῦτο μάλιστα κεντοῦσε τὴν περιέργεια καὶ τὸ πάθος του.

— Ὅπως τὸ λέει ἓνας λόγος παλῆος: καμμιὰ κονταμάρα εἶτε καὶ ἀσχήμια τῆς γυναικίας δὲ μποροῦν ν' ἀντισκόψουν τὸν ἄνδρα, σὰν ἔχη μέσα του προδιάθεση νάγαπῇ. Ἡ κρίση του παραπατᾷ, ἡ ἀντίληψη θολώνει καὶ ἡ αἴσθησί του στρεβλώνεται. Κουτσουρενεὶ σιγά, σιγά τὸ ἰδανικὸ τῆς ὁμορφιάς σύμφωνα μὲ τῆς ἀσχημιᾶς τῆς γυναικίας ποῦχει μπροστά του καὶ δικαιολογεῖ σοφιστικά τῆς προστυχιᾶς καὶ τῆς ἀνοησίας τῆς, ὥστε καὶ φθάνει νὰ τῆς πιστεῦῃ σὰν ἰδιόρρυθμο φανέρωμα εὐγένειας τάχα καὶ φρονιμάδας.

Τέτοιος καὶ ὁ Τρισκέψιος γλήγορα ἐπιάσθηκε στὰ δίκτινα τῆς Κομαιθῶς. Εὐρισκ' εὐχαρίστηση στὴ συντροφιά τῆς καὶ μέρα τὴ μέρα ὁ πόθος τῆς ἐρωτικῆς ἡδονῆς μεγάλωνε στὴν ψυχὴ του.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἀλύπιος ἔστειλε στὴν Κομαιθὼ κάποιον ἐπιστεμμένο δοῦλό του, νὰ παρουσιασθῇ καὶ νὰ ζητήσῃ τάχα καταφύγιο σὰν ξένος καὶ ἄγνωρος τοῦ τόπου. Κι ὠρμημένος ὁ δοῦλος τῆς ἐγαργάλισε τὴ ματαιοδοξία καὶ τὸ συμφέρο τῆς.

— Ἥρθα, τῆς εἶπε, κατατρεγμένος ἐδῶ, προτῆτερα ὄντας δοῦλος πιστὸς τοῦ ἡγεμόνα Κουβάχου τῆς Μηδενίας, πὺν τὸν ἐσκοτώσαν οἱ ἐχθροὶ του. Ἐφυγα σὰν ἔσφαξαν ὅλους τοὺς δικούς του, γιὰ νὰ γλυτώσω καὶ τὴ ζωὴ μου. Κ' ἐρχομαι στὴ ξακουσμένη Κομαιθὼ ζητώντας προστασία.

— Καὶ πῶς ἔμαθες ἐμένα καὶ ὄχι κανέν' ἄλλον τοῦ τόπου; τὸν ἐρώτησ' ἐκείνη.

— Σὰν ἐφθάσα σήμερα πρωὶ στάθηνκα στὴν ἀγορά, ἐρευνώντας ποῖος θὰ μοῦ φάνταζε καλύτερος νὰ τὸν ζυγώσω. Ἐκεῖ ἄκουσα κάποιους πὺν μοῦ φάνηκαν σοφοὶ καὶ σπουδαῖοι νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν ὁμορφὴ καὶ καλὴ Κομαιθὼ. Ἔτσι ζήτησα τὸ σπίτι σου καὶ ἤρθα, λογιάζοντας προτιμότερο νὰ δουλεύω μιὰ τέτοια γυναῖκα παρὰ ἓνα πλούσιον ἄρχοντα.

— Καὶ τί ξέρεις, τὸν ἐρώτησε, καὶ τί ζητᾷς ἀπὸ μένα;

— Ἦμουν κεραστὴς καὶ συμποσιάρχης ἀπὸ νεότης μου ὅσο πὺν γέρασα. Τὸ ἴδιο ἔργο, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἄλλο χρειάζεται μπρῶ νὰ κάνω στὴ δούλεψή σου, καὶ ἄλλῃ ἀμοιβὴ δὲν ζητῶ παρὰ τὸ ψωμί μου.

Ἡ Κομαιθὼ, ἂν καὶ δὲν εἶχε ποτὲ συμποσιάρχῃ, κολακευόμενῃ ὅμως ἀπὸ τὰ λόγια του καὶ στοχαζόμενη πῶς ἀνέξοδα θάχε μιὰ τέτοια μεγαλοπρέπεια, πὺν ἐλόγιασε καὶ ὅλα νὰ τὴν ἐπιδείξῃ γλήγορα στοὺς γνωρίμους, ἐδέχθηκε νὰ τὸν κρατήσῃ.

Κ' ἔτσι ὁ Μόδας—τέτοιο τῆς εἶπε τὸνομά του ὁ δοῦλος, πραγματικά λεγόμενος Σ'ράβος—δείχνοντας ἀξιοῖτητα σ' ὅλα καὶ προθυ-

μία, ἔγινε σύντομα ὁ ἐμπιστεμένος της, ὅπως βουλήθηκαν οἱ δυὸ μάγοι.—

—Σ' αὐτὸν ὁ Ζώδιος, παρέχοντάς του ἓνα θανατερό φαρμάκι, ἐμπιστεύθηκε τὸν ὄλεθρο τοῦ Τρισκεψίου. Κι ὁ ἴδιος μὲν τοῦ ἔταξε γι' ἀνταμοιβή τὴν ἐλευθερία του, εὐθὺς ἅμα τελέψει τὸ ἐγκλημα, ὁ Ἀλύπιος δὲ τοῦ ἔδωκε ἀμέσως στὸ χέρι ἑκατὸ βιργία· ἦσαν δὲ βιργία τὰ μεγαλύτερα ἀσημένια νομίσματα τῆς χώρας. Κ' ἡ ὁδηγία ποὺ ἔλαβεν ὁ δοῦλος ἦταν τέτοια: Θάβανε τὸν κεραστή στὰ δεῖπνα τῆς Κομαιθῶς καὶ στὸ πρῶτο ἀγροτικὸ συμπόσιο, ποὺ θάταν καλεσμένος ὁ Τρισκέψιος, θὰ τοῦδινε τὸ φαρμάκι μέσ' στὸ ὕστερο κέρασμα. Κατόπι θάφευγε ἀμέσως κ' εἶχαν ἐκεῖνοι ἐτοιμάσει τὸν τρόπο νὰ τὸν ἀπομακρύνουν.— Ἀλλοιῶς δὲν ἦταν κ' εὐκόλο νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ κανένας, γιατί προχοῦ τὸν στείλουν στὴν Κομαιθῶ τοῦχαν ἀλλάξει τεχνικὰ τὴν ὄψη, ὥστε νὰ φαίνεται πιὸ ἀσχημος καὶ πιὸ νέος.

Ἔτσι ἐλόγιασαν οἱ δυὸ μάγοι πὼς ἄδελος θ' ἀπόμενεν ὁ φόνος. Κι ὁ κόσμος θὰ πίστευε εἴτε πὼς κάποιος ἐραστής τῆς Κομαιθῶς ἐφαρμάκεψε ἀπὸ πάθος τὸν Τρισκέψιο εἴτε ὁ ἀνεύρετος δοῦλος ἀπὸ ζήλια, εἴτε ἡ Κομαιθῶ ἀπὸ ἐκδίκηση. Μποροῦσε ὅμως, γιατί τὸ φαρμάκι τῶν μάγων ἦταν κρυφόν, καὶ νὰ πιστέψῃ ὁ κόσμος πὼς αἰφνίδια ἐτιμώρησε τὸν Τρισκέψιο ἡ θεία ὁργή. Τοῦτο μάλιστα ἐπροσδοκοῦσαν ὁ Ἀλύπιος καὶ ὁ Ζώδιος, θέλοντας ὥς καὶ τὴ μνήμη νὰ λερώσουν τοῦ Τρισκεψίου—

Καὶ γι' αὐτὸ ἀπ' ὅταν ἐμελέτησαν νὰ τὸν χαλάσουν, ἀλλοιῶς παρασυρόμενοι κι ἄπὸ τὴν ἀδυναμία τοῦ κακούργου νὰ μιλῇ ἀπὸ πρωτίτερα γιὰ τὸ ἔργο του, ἄρχισαν νὰ κατηγοροῦν πολλὰ τοῦ Τρισκεψίου, σὲ γνωστοὺς καὶ σ' ἀγνώστους, λέγοντας πὼς εἶναι ἀσεβής, κακὸς καὶ ἀνῆθικος καὶ πὼς δίχως ἄλλο ἢ θεία δίκη θὰ τοῦ δώσῃ γλήγορα ἄθλιο τέλος. Ἀντίθετα δὲ αὐτοὶ ἄρχισαν νὰ δείχνουν ζήλο πρὸς τὰ θεία καὶ καλωσύνη στοὺς ἀνθρώπους τόσο πολὺ, ποὺ ἐκινήθῃ τῶν φρονίμων ἢ περιέργεια, κ' ἔνας δυσκολόπιστος γέρος εἶπε κι ὅλα γι' αὐτοὺς στὸ Συνέδριο τῶν γερόντων πὼς βρίσκει νάχουν περισσευούμενη κι αἰταίριαστην ἀρετή.

Ἡ φιλία ὥστόσο τῆς Κομαιθῶς καὶ τοῦ Τρισκεψίου γινότουν ὀλοένα στενωτέρη καὶ τρυφερή. Ἡ ἀφοσίωση ποὺ τοῦ ἔδειχνε ἡ γυναῖκα ἐκείνη καὶ πολλὰς τὰς ἀθελὰς τῆς ἐνδοτικότητες εἶχαν φλομώσει τὸ μάγο, ὥστε νὰ μὴ ξεκορὶνί πιά τὴν κουφότητα, τὴν ἀμάθεια καὶ τῆς ἀνοησίας της. Κ' ἡ τόση σχέση τοὺς ἄρχισε νὰ τὸν ζημιώῃ στὴ γνώμη τοῦ κόσμου. «Ἀχαλίνωτος εἶναι κι ὁ Τρισκέψιος κ' εὐκόλο κατηγοριάζει μὲ τῆς γυναῖκες», εἶπε ὁ ἴδιος κακόθυμος γέρος στὸ Συνέδριο. Κι ἀλήθεια τόσο εἶχε κατηγοριάσει, ὥστε βρίσκόντουσαν πάντα σ' ἀπόσπερα τραπέζια τῆς Κομαιθῶς κι ἀνῶφελα ἔδινε τὸν πλοῦτο τῆς σοφίας του σὲ χυδαίους καὶ σὲ μωρούς. Καὶ πλῆθος δῶρα ἔκανε τῆς Κομαιθῶς συχνὰ καὶ πολὺτιμα, ὥστε κ' ἡ ἴδια νὰ πιστέψῃ πὼς τῆς ἄξιζαν.— Ὅμως αὐτὰ καὶ τὸν ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὸν ὄλεθρο, γιὰ νὰ φανῇ καὶ τότε σωστός ὁ ἀρχαῖος

λόγος: πὼς κανεῖς δὲ μπορεῖ νὰ κόψη τοῦ ἀνθρώπου τῆς μέρες ἔξον ἢ Μοῖρα.—

Θυμᾶμενη τὰ λόγια τῶν μάγων ἡ Κομαιθὼ τὸν ἐκάλεσε σύντομα σὲ συμπόσιο ἐξοχικό. Αὐτὸς ὅμως ἀρνήθηκε τότε, καὶ μόνο σὰν πέρασαν μέρες καὶ τοῦ ξανάκανε τέτοια πρόσκληση τὴν ἀποδέχθη.

Ὁ δοῦλος ὁ Μόδας ἐφρόντισε τότε γιὰ τὸ συμπόσιο καὶ αὐτὸς ἐδιᾶλεξε κάποιον ἀπόκεντρο δάσος, λαβαίνοντας ἔγνοια γιὰ τὴ φυγὴ του. Κ' ἦταν τὸ δάσος πυκνὸ ἀπὸ βαλανιδιὰς καὶ πουρνάρια, ποὺ φιδωτὰ κυλοῦσε ἀνάμεσόν τους λιπερό, καθάριο νερό, σκεπᾶμενο ἀπὸ δασὺ πολυτρίχι στὴ πηγὴ του—ἀνάβρα ἐνὸς χορταριασμένου βράχου, ποὺ βελουδιζ' ὅλος καὶ δροσοβόλαγε στὸ ἡμερινὸ φῶς, καὶ ἀνεβόλαζε νοτιὰ καὶ χορταρίλα τὴ νύχτα.—"Εἴσι θέλουν τὸ δάσος τὰ χρονικὰ τοῦ τότε καιροῦ, ποὺ κατὰ τὴν ἀνόνητη συνήθεια τῶν τραγουδιστῶν καὶ τῶν χρονογράφων ἀρμαθιάζουν παράτοπους λυρισμούς....

"Εἴσι ἔφθασεν ἡ κρίσιμη ὥρα.—Στὸ συμπόσιο, ἔξον τοῦ Τρισκεψίου καὶ τῆς Κομαιθῶς, ἐκάθησαν δυὸ φίλες τῆς καὶ τρεῖς ἄλλοι ἄνδρες, ὅλοι τους ἐορτασταὶ πρόστυχοι καὶ ἄγνωστοι ὁλότελα στὸν Τρισκέψιο. Αὐτὸς ὅμως, θέλοντας νὰ τιμῇ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν Κομαιθῶ, ἐφόρτωσ' ἓνα δοῦλό του ἔξι ἀσημένια ποτήρια κα' ἓνα κρατῆρα παλὴν κρασί καὶ τὸν ἐπρόσταξε, μένοντας κρυμμένους ἀπόμερα νὰ παρουσιασθῇ στὸ τέλος τοῦ συμποσίου. Τότε, χαρίζοντας στὸν κάθε συμποσιαστὴ ἓνα κύπελλο καὶ στὴν Κομαιθῶ τὸ καλύτερο, νὰ τοὺς κεράσῃ τὸ καλὸ κρασί—

Καὶ τὶ ἄλλο ἔγινε στὸ συμπόσιο δὲν εἶναι χρεῖα νὰ ἱστορηθῇ· ἄλλοιως καὶ καθένας δύναται νὰ τὰ φαντασθῇ· τόσο ἦταν ὅλα κοινὰ καὶ χυδαῖα—

Μὰ στὴν ὕστερη στιγμή, σὰν ἔμελλε πιά νὰ σηκωθοῦν καὶ ὁ Μόδας τοὺς εἶχε βάλει τὸ στεγνὸ κέραςμα, ἔχοντας ρίξει τὸ φαρμάκι στὸ ποτήρι τοῦ Τρισκεψίου, τότε σύγκαιρα ἐπρόβαλε ὁ δοῦλός του μὲ τὰσημένια κύπελλα καὶ τὸν κρατῆρα. Καὶ ὅλοι τοὺς χαρούμενοι γιὰ τὸ ἀναπάντεχο δῶρο ἀφῆκαν τοῦ Μόδα τὸ κέραςμα κα' ἐπῆραν τὸ νέο, ἔξον ὁ μάγος, ποὺ κρατοῦσε τὸ πρωτινὸ δικό του μὲ τὸ φαρμάκι—

Καὶ ὁ Μόδας ὥστόσο ἔφυγεν ἀμέσως—

"Ὅμως ξάφνου ἡ Κομαιθῶ, ζαλισμένη ἀπὸ τὸ πιετὸ καὶ μεθυσμένη ἀπὸ τὴ χαρὰ τοῦ δώρου, ἄρπαξε τὸ ποτήρι τοῦ μάγου καὶ μόλις δοκιμαζοντας τὸ πιετὸ ἔχυσε τὸ ὑπόλοιπο χάμω, λέγοντας μὲ ἀνόνητη ἔμφαση:

— Δὲν ἔπρεπε, σοφὲ Τρισκέψιε, νὰ πιῇς ξέχωρο ἀπὸ μᾶς κρασί. Ἀλλωστε καὶ χρωστοῦσα μιὰν ὕστερη σπονδὴ στὴ γῆ, πριχοῦ σηκωθοῦμε.

Καὶ προσφέροντας τὸ δικό της ποτήρι ἐπρόσθεσε: — Καὶ τώρα δὲν θάρρηθῃς, θαρῶ, νὰ μοιραστοῦμε οἱ δυὸ τὸ δικό μου κέραςμα.

... Ἐτσι τέλειωσε τὸ συμπόσιο. Πρὶν ὅμως προκάμουν νὰ

ξεκινήσουν ἡ Κομαιθὼ σωριάσθηκε κατὰ γῆς κι ἀφροὶ ἀσπροπράσινοι στεφάνωσαν τὰ χεῖλη της — τόσο ἦταν δυνατὸ τὸ φαρμάκι, ποὺ μόλις τῷχε δοκιμάσει.

Ἔτσι βλέποντάς την ὁ Τρισκέψιος ἐταράχθη· γιατί πολὺ γνωρὸς καὶ ὀξύς, ἔννοιωσε ἀμέσως καὶ τὴν αἰτία καὶ τὸν πρῶτο σκοπὸ τοῦ κακοῦ. Μάλιστα, σύγκαιρα ποὺ φρόντιζε νὰ τὴν συνεφέρῃ, ἔφαχε ναῦρη τὸ Μόδα καὶ μὴ βλέποντάς τον ἔβαλε τοὺς ἄλλους νὰ τὸν ζητήσουν.—Μὰ ὁ δολερὸς ἐκεῖνος εἶχε γίνει ἀφαντος. Κι ὅταν μάταιος ἐδείχθη ὁ κόπος νὰ συνεφέρουν ἐκεῖ τὴν Κομαιθὼ, τὴν ἐφορτώθηκαν ὅπως, ὅπως καὶ ταραγμένοι, βαρυόθυμοι ἐγύρισαν στὴ πολιτεία—

— Καὶ στὸ δρόμο βλέποντας ἐκεῖνο τὸ ἄψυχο, ἀμελημένο κορμὶ ὁ μάγος καὶ λογιαζοντας τὴ ντροπὴ ποὺ θάῤεφε πάνω του—γιατί θάποροῦσε ὁ λαὸς γιὰ τὸ ξεφάντωμά του καὶ τοὺς συντρόφους του —αἰσθάνθηκε ὁ μάγος βαθύτατην ἀηδία πρὸς τὴ γυναῖκα καὶ πρὸς τὰ πάθη του.

Ὅσοσο κοινολογήθηκε ἀποσπερὶς τὸ πρᾶμμα στὴν ἀγορά· καὶ μόλο ποὺ δὲν ὕπηρχε βαρὺς κίνδυνος στὴ ζωὴ τῆς Κομαιθὼς, ὅμως εὐθὺς ἐφρόντισε τὸ Συνέδριο τῶν γερόντων κ' ἐκάλεσε τοὺς συντρόφους τοῦ συμποσίου.

Κανένας τοὺς δὲν ἤξερε ἄλλο τίποτε, παρὰ τὸ ξαφνικὸ φευγιὸ τοῦ Μόδα κι ὅλοι ἀπείκαζαν πὼς θὰ τὴν ἐφαρμάκωσε ἀπὸ μαγία ἐρωτική.—Μόν' ὁ Τρισκέψιος ποὺ θέλησε νὰ μιλήσῃ τελευταῖος, παρακάλεσε τοὺς γέρους ἀντὶ νὰ ἱστορήσῃ τίποτε γιὰ τὸ συμβάν, νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ πῇ ἓνα μῦθον. Κ' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἐδίσταζαν, τοὺς ἀπωλογήθηκεν ἔτσι :

— Ἀπ' ὅ,τι σᾶς εἶπαν οἱ ἄλλοι δὲ θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς πῶ περισσότερα· γιατί σεῖς ρωτᾶτε πὼς ἐτέλειωσε τὸ πρᾶμμα κι ὄχι πὼς ἄρχισε. Καὶ σχεδὸν πάντα ἔτσι ρωτᾷ ὁ νόμος κ' ἔτσι ἐξετάζουν οἱ ἄνθρωποι του. Ὅσο' ἔξον ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ δεῖχνουν φανερά μὲ ποιὸ τρόπο καὶ γιὰ ποιὲς αἰτίες ἔγιναν, ὅλα τᾶλλα μένουν ἀνεξακρίβωτα. Κι ὅμως ὅλα τὰ συμβάντα καὶ μάλιστα οἱ κακουργίες ἔχουν στὴν ἀρχὴ τοὺς μεγάλες διαφορές, ἀνόμοιες αἰτίες, καὶ μόνο κατόπι ὅσο προχωροῦν στὴ πραγμάτωσή τους ἀρχίζουν νὰ μοιάζουν, ἔως ποὺ φθάνουν νᾶχουν στὸ τέλος τὴν ἴδια μορφή. Ἔτσι μιὰ εὐεργεσία εἶναι ὀλότελα διάφορη ἀπὸ μιὰν ἄλλη μέσα στὴ σκέψη καὶ στὴς αἰτίες ἐκείνου ποὺ θὰ τὴν κάμῃ, κ' ἔπειτα σὺν ἐνέργεια μοιάζει μὲ τὴς ἄλλες εὐεργεσίες. Τὸ ἴδιο κ' οἱ φόνοι μοιάζουνε ὅλοι σὺν ἀποτελεσμα, καὶ μόνο γιατί κντᾶτε πὼς ὁ καθένας ἔγινε τοὺς ξεχωρίζετε σὲ μερικὰ εἶδη. Ὅμως ἂν ἐξετάζετε ἀκόμη παραπάνω τῆς αἰτίας θὰν εἶχατε μπρὸς σας ἀμέτρητα εἶδη φόνων. Καὶ μάλιστα θὰ βρίσκατε τότε μὲ τὸ συλλογιστικὸ τέχνασμα τῆς ὁμοιότητος, πὼς ὁ κάθε φόνος ἔγινε καὶ ποιὸς τὸν ἐπράξε (σὺν τύχῃ νὰ μὴ τὸ ξέρετε). Γιατὶ μιὰ πού, καθὼς εἶπα, οἱ ἀρχικὲς αἰτίες διαφέρουν, θὰν εἶχατε λιγώτερες ὁμοιότητες μπροστά σας γιὰ νὰ διαλέξετε μὲ ποιὰ ἀπ' αὐτὲς ταιριάζει ἡ ἀρχὴ τῆς κρινόμενης πράξης· καί, σὺν ποὺ εἶναι πιά λιγοστὸ τὸ ποσὸ τῶν ὁμοιοτήτων θᾶχετε ἀσύγκριτα πιότερες ἐλπίδες ἐπιτυχίας στὴ κρίση

σας.—Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ ὅλες τῆς πράξεις, καλὲς ἢ κακὲς—κ' ἴσως ὄχι μόνο τῆς ἀνθρώπινες, ἀλλὰ καὶ ὅλες τῆς φυσικῆς, ἵγουν γιὰ ὅλα τὰ πράγματα καὶ τὰ φαινόμενα. Τόσο, ὥστε προτιμότερο εἶναι ν' ἀρχίζῃ ἡ σκέψις μας μὲ μιὰ σφαιερὴ ὑπόθεση γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ ἀποτέλεσμα, παρὰ, ἀντίθετα, ἀπὸ τοῦτο νὰ ξεκινᾷ γιὰ νὰ γνωρίσῃ τὴν αἰτία. Ὅμως αὐτὰ θὰ νὰ ἐξηγήσω καλύτερα ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ λαοῦ, ὅταν ἀδυνατίσουν οἱ ἐνθύμησες ἀπὸ τὰ παιγνίδια τῶν γελωτοποιῶν—

— Καὶ πῶς ταιριάζουν ὅλ' αὐτὰ μὲ τὸ μῦθο ποὺ θέλεις νὰ πῆς ; ἐρώτησ' ἓνας κακόρρεχτος γέρος τοῦ Συνεδρίου.

— Εἶναι τὸς ἀπὸ τὴν παλῆν σοφία τῆς Ἀνατολῆς καὶ λογιᾶζω τὸ νόημά του νάχῃ κάποιαν ὁμοιότητα πρῶτης μορφῆς μὲ τὴ τωρινὴ κακουργία.

Τότε οἱ γέροι τοῦ Συνεδρίου, ποὺ τοὺς ἄρρεσαν κι ὅλα οἱ πλατεῖες ὁμιλίες καὶ τὰ παραμύθια, ἀφοῦ κρυφομίλησαν, τάχα γιὰ νὰ ποφασίσουν, τοῦ συγχώρησαν νὰ πῇ τὸ μῦθο.

Κ' ἔτσι ὁ Τρισκέπιος εἶπε:

— Κάποτ' ἓνας λύκος ἐσύντυχε νύχτα τὴν ἀλεποῦ σὺν ἔσερνε μαζί της ἓνα σφαχτάρι. Κι ὅταν, καθὼς ἐταίριαζε στὴ δυνάμει του, τῆς τᾶρπαξε καὶ τῷφαγε, στοχάσθηκε νὰ τὴ ρωτήσῃ ποῦθε τὸ πῆρε. Ἡ ἀλεποῦ τοῦδειξε κάπου κοντὰ ἓνα γρέκι, λέγοντας πὼς ὑπῆρχαν ἐκεῖ πλῆθος πρόβατα. Τότε θυμάμενος ὁ λύκος πὼς ἐκεῖνο ποῦφαγε ἦταν ἀχαμνὸ, τὴν ἐρώτησε πάλι: «Γιατί δὲν ἐδιάλεγες τὸ παχύτερο;» — «Πῆρα ὅποιο πρωτοβοῦκα γιατί ἦταν νύχτα, εἶπεν ἡ ἀλεποῦ. Βέβαια ὅμως ἂν πάῃ κανεὶς τὴν ἡμέρα, ἔχοντας τοῦ θεοῦ τὴ βοήθεια καὶ μὴ δίνοντας ὑποψία στοὺς ἀνθρώπους, μπορεῖ νὰρπάξῃ πολλὰ καὶ καλοθρεμμένα πρόβατα.» — «Ταχεῖα θὰ πάω ἀπὸς μου», εἶπε ὁ λύκος. Ἐχάζετο βλέποντας τὰ πρόβατα καὶ ἀντὶ νὰρπάξῃ τὸ κοντινότερο, ἐπρόσμενε νὰ καλοφωτίσῃ γιὰ νὰ διαλύξῃ. Κι ὥστόσο θέλοντας νάχῃ τοῦ θεοῦ τὴ βοήθεια ἀρχισε μιὰν εὐλαβητικὴν προσευχή—

Καὶ δὲν περιττολογῶ λέγοντάς σας ὅλη τὴ προσευχὴ τοῦ λύκου, γιατί ἀπὸ τότε τὴν ἀκουσαν καὶ τὴν ἐπῆραν πλῆθος λαοὶ καὶ τὴ ψάλλουν ὁμορφα καὶ κατανυκτικά, σὰ μελετοῦν νὰρπάξουν ἢ νὰ σκοτώσουν. Ὅστε ποὺ ἀξίζει νὰ τὴ μάθουν οἱ ἀνθρώποι τῆς πολιτείας σας.—

Καὶ λαβαίνοντας ὁ Τρισκέπιος ἀμέσως ὕψος βασιλικὸ καὶ θεοφοβούμενο (γιατὶ τᾶρσε νὰ ὑποκρίνεται τὴν ὑποκρισία) εἶπε τὴ προσευχὴ τοῦ λύκου:

« Παντοδύναμε καὶ σωτῆρα ὅλης τῆς φυλῆς τῶν λύκων καὶ μάλιστα τῆς δικῆς μου γενειᾶς, σὺ ποὺ μὲ μόνο τὰνάβλεμμά σου τρέμει ἡ γῆ, ἔτσι ὅπως σὸ δικό μου ἀνάβλεμμα τρέμει τὸ πρόβατο, φώτισέ με καὶ δυνάμωσέ με νὰφανίσω τοὺς ἐχθρούς μου. Σὺ ποὺ ἀπλώνεις τὸ σκοτάδι καὶ φέρνεις τὴ νύχτα γιὰ νὰ βγαίνουν τὰ θηρία οὐρλιάζοντας νὰ σοῦ ζητᾶν τὴ τροφὴ τους, δός μου νὰ χορτάσω τώρα γιὰ δική σου δόξα. Ἐμεῖς οἱ λύκοι ἔχομε θεοσέβεια καὶ δὲν ἀρπάζουμε κοπάδια πρόβατα, μόνο ἓνα κάθε φορά,

τὴν τροφή μας τὴν ἐπιούσια. Κι οὔτε συναμεταξύ μας σκοτωνόμαστε, ὅπως οἱ ἄσβεοι καὶ μαυροὶ ἄνθρωποι. Δὸς μου σήμερὰ νὰ τραγανίσω δυὸ παχειὰ πρόβατα. Βοήθα με νὰ ξεπαστρέψω κατ' ἐχθρὸ καὶ πολέμιο, ὥστε χορτάτος, νικητὴς νάναγκαλιάζω καὶ νὰ τιμῶ σὲ τὸν παντοδύναμο σωτῆρά μου καὶ νὰ λουφάζουν οἱ ἄσβεοι καὶ οἱ ἄνομοι, μάλιστα οἱ βρωμεροὶ φύλακες τῶν προβάτων. Σὺ βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής μου καὶ δοξασμένο τὸ νομά σου εἰς τοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων».

Ἀκούοντας τὴν προσευχὴ οἱ γέροι τοῦ Συνεδρίου, λησμονήσαν πὼς τὴν ἔλεγε ὁ λύκος καὶ συγκινήθηκαν—τόσο καλὰ τὴν εἶπε ὁ μάγος καὶ τόσο ἀπὸ λόγου τοὺς ἦσαν συνειδησμένοι στῆς προσευχῆς. Μὰ ἐκεῖνος γλήγορα τοὺς συνέφερε, γιατί με τὸ συνειδησμένο ἡμερο τρόπο ἐξακολούθησε—

—Τέτοια λοιπὸν ἦταν ἡ προσευχή. Καὶ τόσο προχωρώντας στὰ λόγια τῆς ξεφώνιζε ἄχαρὰ ὁ λύκος, ὥστε ξύπνησε τρομαγμένος ὁ φύλακας τοῦ γρεκιού. Μ' ἀντὶ νὰ φύγῃ τότε ὁ λύκος, ἐξύγωσε, ἔκανε τὸν ἡμερο καὶ ὅσο τὸν κυττοῦσε ὁ φύλακας, τόσο καὶ κουνούσε τὴν οὐρὰ του γιὰ νὰ δείξῃ τάχα μου πὼς εἶνε σκυλλί.

Ὡστός ὁ ἄνθρωπος ἀνησυχώντας πότερο γιὰ τὰ συνειδήσια φερσίματα τοῦ λύκου, ἀντὶ ὅπως ἄλλοτε νὰ τὸν πετροβολήσῃ, στοχάσθηκε τολμηρότερα, ἐξύγωσε καὶ τὸν ἐγράπωσε με θηλειά. Κι ὁ λύκος μόνο σὰν ὁ φύλακας τὸν ἐσάπιζε στὸ ξύλο, τότε μονάχα ἔνοιωσε πὼς δὲν ταιριάζουν οἱ θεοπρέπειες στοὺς ἀχρεῖους καὶ πὼς ἡ ἀφύσικη καλωσύνη προκαλεῖ τὴν ὑποψία τῶν ἄλλων.

Ἐδῶ τέλειωσε ὁ Ἀβύθης τὸ μῦθο. Μὰ οἱ γέροντες τοῦ Συνεδρίου δὲν ἔκατεχαν τί νόημα ἔβγαине καὶ τὸν ἐρώτησαν.

Τότε ἐκεῖνος τοὺς εἶπε :

Ἀπ' ὅσα οἱ ἄλλοι σὰς ἰσότησαν, ξέρετε πὼς τὸ φαρμάκι τῷ δακε ὁ Μόδας σὲ μένα κι ὄχι στὴν Κομαιθώ. Κ' ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιά ἐχθρὰ γιὰ μένα κι ἄλλοι τὸν ἔβαλαν νὰ κακουργήσῃ, ἐρευνῆστε τώρα ἐσεῖς—μιὰ πὺν δὲν φαίνεται ἄλλη ξάστερη αἰτία—ποιοὶ ἔδειχναν στῆς μέρες τοῦτες ἀταίριαχτὴ σ' αὐτοὺς θεοπρέπεια καὶ ποιοὶ πονηροὶ εἶχαν ἀσύννητη καλωσύνη καὶ ἠθικότητα—ἦγουν ποιοὶ ἔκαναν τὴ προσευχὴ τοῦ λύκου—καὶ θάβρετε δίκως ἄλλο ἀνάμεσό τους τὸν ἔνοχο τῆς κακουργίας.

Τότε ὁ δυσκολόπιστος γέρος, ἐκεῖνος ποῦχεν ἄλλοτε πῇ στὸ Συνέδριο πὼς εὔρισκε νάχουν περισσενοῦμένην ἀρετὴ ὁ Ἀλύπιος καὶ ὁ Ζώδιος, ξαναθυμάμενος τὴν ὑποψία του, τὴν ἐταίριαξε με τὸ μῦθο τοῦ λύκου.—

—Καὶ ὠδηγημένοι ἀπὸ τὴν ὑποψία του οἱ γέροντες τοῦ Συνεδρίου, ἔφεραν ἐκεῖ ἀμέσως τοὺς δύο μάγους, ἐξεδιάλυναν τὰ γενόμενα, πρόφθασαν μάλιστα καὶ τὸ Μόδα με τὰ ἑκατὸ βιργία κοντὰ στὰ σύνορα τῆς πολιτείας, καὶ δικάζοντας τοὺς τρεῖς μαζί τοὺς ἐτιμώρησαν κατὰ τὴ γνώμη τοῦ Τρισκεψίου, ὅπως τὸ λύκο τοῦ μύθου, με ἀλύπητους ραβδισμούς.